

	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Міжнародне право та міжнародна безпека			
		Статус дисципліни <i>вибіркова дисципліна</i>			
Галузь знань	26 Цивільна безпека				
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність				
Освітня програма	262 Правоохоронна діяльність				
Рівень вищої освіти	магістр правоохоронної діяльності				
Форма навчання	денна				
Курс	другий				
Семестр	четвертий				
Обсяг дисципліни	Кредити	4,5	Години	135	
	Лекційні			28	
	Практичні/семінарські			20	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			87	
Семестровий контроль	залік				
Викладач	Окопник О.М. доцент кафедри права та правоохоронної діяльності, кандидат юридичних наук, доцент				
Контактна інформація	<i>ел. адреса викладача</i> olenaokopnik@gmail.com				
Кафедра	права та правоохоронної діяльності				
Факультет	<i>Історії, бізнес-освіти та права</i>				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p>З огляду на сучасний стан і тенденції розвитку міждержавних відносин міжнародне право та міжнародна безпека посідає важливе місце в регулюванні суспільних відносин як у всьому світі, так і в окремих державах, виконуючи роль одного з їх ключових регуляторів.</p> <p>Порушення норм міжнародного права призводить до виникнення загроз міжнародним правопорядку, миру та безпеці, що інколи можуть виявитися непоправними.</p> <p>Поняття міжнародного права та міжнародної безпеки виникло разом із державами через необхідність регулювання міжнародних відносин і пододало тривалий шлях розвитку, тісно пов'язаний з історією формування й розвитку світового співтовариства.</p> <p>Сучасне міжнародне право та міжнародна безпека, ґрунтуються на концепції узгодження волі держав, є динамічним за своєю природою, постійно розвивається й дедалі частіше охоплює нові сфери міжнародного співробітництва. Усе це робить міжнародне право особливо значущим, і за його відсутності система міжнародних відносин буде неспроможною належним чином функціонувати. Тому вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне право та міжнародна безпека» набуває особливого значення для підготовки юристів правоохоронної діяльності, оскільки збагачує майбутніх фахівців знаннями, що дозволяють орієнтуватися у процесах, які відбуваються на</p>				

	<p>міждержавному рівні та впливають на розвиток міжнародних відносин.</p> <p>Завдяки своїй значущості і щоб забезпечити панування законності, магістри правоохоронної діяльності повинні бути знайомі з міжнародним правом і навчені його методам та уміти досліджувати питання, що належать до його сфери, коли в цьому виникає необхідність.</p> <p>Навчальна дисципліна пропонує широкий огляд питань міжнародного права та безпеки, та їх різноманітних напрямків, ставлення до політики та сучасних проблем системи міжнародних відносин. Головна увага надається теоретичному підходу до міжнародного права та безпеці, а також впливу на процеси глобалізації світу.</p> <p>Звернення до актуальних проблем міжнародного життя стимулює інтерес магістрів до пізнання і практичного застосування отриманих знань, озброює їх умінням системно сприймати події, що відбуваються в сучасному світі, навичками вироблення аналітичних підходів до їх оцінювання, що ґрунтуються на міжнародному праві та міжнародній безпеці.</p> <p>Зміст курсу структуровано у такий спосіб, щоб не лише акцентувати уваги на актуальних питаннях, але й підкреслити інтегральну єдність сучасного міжнародного права й безпеки та відобразити важливість вивчення всього комплексу міжнародно-правових норм у їх системному зв'язку із зовнішньополітичними процесами, а також розуміння особливостей їх історичного розвитку.</p>
<p>Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)</p>	<p><i>Метою курсу є ознайомлення з особливостями міжнародного права та міжнародної безпеки як специфічної галузі права; з нормами міжнародно-правового регулювання відносин між державами як провідними суб'єктами та відносин, що стосуються діяльності міжнародних організацій.</i></p>
<p>Компетентності</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків. СК9. Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку. СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань. СК11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.</p>

	СК.17. Здатність здійснювати дослідження форм і способів застосування спеціальних прийомів і засобів правоохоронної діяльності з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду.
Програмні результати <i>(Чому можна навчитися)</i>	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть:</i></p> <p>РН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.</p> <p>РН4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.</p> <p>РН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.</p> <p>РН8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.</p> <p>РН13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.</p> <p>РН14. Розробляти та управляти проектами у сфері правоохоронної діяльності та з дотичних міждисциплінарних напрямів, аналізувати вимоги, визначати цілі, завдання, ресурси, строки, виконавців.</p> <p>РН15. Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.</p> <p>РН16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань</p> <p>РН18. Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку.</p> <p>РН20. Планувати і виконувати наукові дослідження в сфері правоохоронної діяльності, обирати ефективні методи та засоби дослідження, аналізувати результати дослідження та обґрунтовувати його висновки.</p>
Зміст дисципліни	<p>тема № 1. Поняття, система міжнародного права та поняття міжнародної безпеки</p> <p>тема № 2. Суб'єкти міжнародного права.</p> <p>тема № 3. Визнання та правонаступництво в міжнародному праві</p> <p>тема № 4. Право міжнародних договорів</p> <p>тема № 5. Право міжнародних організацій</p> <p>тема № 6. Територія у міжнародному праві</p> <p>тема № 7. Дипломатичне та консульське право</p> <p>тема № 8. Міжнародне гуманітарне право та захист прав людини</p>

	<p>тема № 9. Відповідальність у міжнародному праві та мирні засоби розв'язання міжнародних спорів Тема № 10. Співробітництво держав у боротьбі із злочинністю</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Оцінювання якості знань здобувачів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, періодичного (тематичного), підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.</p> <p>Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень здобувачів (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності здобувачів на занятті.</p> <p>Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем тощо.</p> <p>Форми участі здобувачів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виступ з основного питання; - усна доповідь; - доповнення, запитання до того, хто відповідає; - участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; - аналіз джерельної та монографічної літератури; - письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо); - самостійне опрацювання тем; - підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів; - систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань. <p><u>Критеріями оцінки є:</u></p> <p>усні відповіді:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повнота розкриття питання; • логіка викладання, культура мови; • емоційність та переконаність; • використання основної та додаткової літератури; • аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; <p>виконання письмових завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повнота розкриття питання; • цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи. <p>Максимальний бал за виступ з питань певної теми на <i>семінарському занятті - 5 балів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 б. ставиться, коли здобувач повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилення на літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Здобувач робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

4 б. ставиться, коли здобувач засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зав'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- **3 б.** ставиться здобувачеві, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

- **2 б.** одержує здобувач, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

- **1 б.** одержує здобувач, який має лише приблизне уявлення про питання, що розглядається на занятті, може сказати два-три речення по суті питання, назвати деякі правові документи.

До 10-ти балів здобувач може отримати за виконанні завдання **самостійної роботи** з тем, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

До 2-х балів ставиться здобувачеві, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

До 2-х балів ставиться здобувачеві, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до семінарських занять з певної теми;

1 бал одержує здобувач, який старанно працював упродовж заняття, виконував вправи, залучався до колективних обговорень тощо.

Якщо здобувач жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль **0 балів**.

За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, наукових гуртків, підготовці публікацій тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 5 балів**.

Здобувач, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях здобувач може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Періодичний (тематичний) контроль

Періодичний / тематичний контроль може проводитися. Тривалість виконання відповідних контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

Формою проведення такого контролю може бути комплексна письмова контрольна робота - тестування, яке передбачає письмові відповіді студентів на трьохрівневі завдання. За їх виконання здобувач отримує оцінку, виражену в балах, яка враховується в процесі розрахунків оцінки за розділ. Максимальна кількість за комплексне тестування - 10 балів. У процесі виконання контрольних завдань здобувач може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які

визначені викладачем. Здобувачам забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. Якщо здобувач порушує встановлені правила, викладач може позбавити його можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів.

Результати перевірки доводяться до відома здобувачів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Здобувач, який не з'явився на поточний контроль (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти поточний контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за розділ визначається за вибором викладача як:

- *сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової поточної контрольної роботи (тестів) (поточна оцінка + оцінка за контрольну роботу = підсумкова оцінка).*

Підсумковий (семестровий) контроль

Семестровий контроль у формі заліку, який проявляється як форма підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані студентами знання, уміння і ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програми навчальної дисципліни і проводиться в період екзаменаційної сесії. Оцінювання здійснюється у балах, за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Результат заліку визначається як сума результатів поточного контролю та контрольної роботи.

Поточне тестування та самостійна робота,	Контрольна робота	сума
T. 1, T. 2 ... T. 10	20	100
Всього 80		

T1, T2 ... T10 – теми розділів.

Політика курсу

Відвідування лекцій є запорукою успішного опанування навчальної дисципліни. На лекційних заняттях викладач розкриває зміст всіх ключових аспектів теми, роз'яснює особливості правозастосування норм законодавства у відповідній сфері.

Семінарське заняття проводиться у формі обговорення проблемних питань за темою заняття.

В процесі проведення семінарського заняття здобувач повинен продемонструвати знання питань для обговорення та власний варіант вирішення завдань. На семінарському занятті навіть добре підготовлений студент не повинен залишатись пасивним спостерігачем, він має активно включатись у

обговорення питань. Якщо ж здобувач не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Задля забезпечення кожному студенту навчальної групи отримати бали протягом семінарського заняття, окремим студентам викладач може дати письмове завдання за лекційним матеріалом.

На семінарських заняттях можна користуватись технічними засобами, мобільними телефонами, ноутбуками при опрацюванні нормативно-правових актів. Аудіо- та/або відео - запис лекційних занять забороняється.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав *поточних оцінок*, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), додаються бали за екзамен, - сумарний результат семестрового контролю в балах за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності та Залікову книжку студента. У випадку отримання менше 60 балів (FX/ F в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнуукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

Інформаційне забезпечення

1. Верховна Рада України -://www.rada.gov.ua.
4. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
5. Міністерство внутрішніх справ України – <http://www.mvs.gov.ua>
6. Міністерство юстиції України – <http://www.minjust.gov.ua>
7. Нормативні акти України – <http://www.nau.kiev.ua>.
8. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
9. Інформаційно-пошукова система по законодавству «Ліга» <http://www.liga.kiev.ua>.

- Телішко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 608 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/26_2-Mizhnarodne_publichne_pravo-Telipko2010.pdf

- Міжнародне публічне право: підручн. / В.Ф. Антипенко, Л.Д. Тимченко, О.В. Беглий, О.А. Радзівілл [та ін.]; відп. ред. В.Ф. Антипенко. В 3-х томах: Т. 1. К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2010. 422 с. URL:

	<p>https://law.sspu.edu.ua/files/documents/books/library/22/antipenko_mizhnarodne_publichne_pravo.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Міжнародне право: навч.-метод. пос. для студентів юридичного факультету / уклад. К. Ю. Фіщенко, В. Х. Ярмакі, М. К. Гопич Одеса: ОДУВС, 2015. 286 с. URL: http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/1974/1/Посібник_МП.pdf
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p><i>Аудиторії корпусу № 1 ЦДПУ ім. В.Винниченка, лабораторне обладнання, навчальні стенди, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Конвенція про мирне розв'язання міжнародних сутичок від 18 жовтня 1907 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua • Конвенція, що регулює деякі питання, зв'язані з колізією законів про громадянство від 12 квітня 1930 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua • Статут Міжнародного суду ООН від 26.06.1945 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Загальна декларація прав людини від 10.12. 1948 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Конвенція про попередження злочинів геноциду і покарання за нього від 09.12. 1948 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Женевська конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12.08.1949 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Женевська конвенція про поліпшення долі поранених, хворих і осіб, що потерпіли аварію корабля зі складу збройних сил на морі від 09.12.1949 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Конвенція про статус біженців від 28.07.1951 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Договір про Антарктику від 01.12.1959 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Віденська конвенція про дипломатичні зносини 18.04.1961 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Конвенція про скорочення без громадянства від 13.08.1961 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Віденська конвенція про консульські зносини від 24.04.1963 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16.12.1966 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 16.12.1966 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Договір про принципи діяльності держав з дослідження і використання космічного простору, включаючи Місяць і інші небесні тіла від 27.01.1967 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua. • Договір про нерозповсюдження ядерної зброї від 01.07.1968 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua.

- Конвенція про спеціальні місії від 08.12.1969 р. URL:// zakon.rada.gov.ua.
- Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН від 24.10.1970 р. http:// zakon.rada.gov.ua.
- Конвенція про припинення злочину апартеїду і покарання за нього від 30.11.1973 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру від 14.03.1975 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Додаткові Протоколи I і II 1977 р. до Женевських конвенцій 1949 р. http:// zakon.rada.gov.ua.
- Кіотський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату від 11.12.1997 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Віденська конвенція про правонаступництво держав стосовно договорів від 23.08. URL: http://zakon.rada.gov.ua.
- Конвенція ООН з морського права від 10.12.1982 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Конвенція проти катувань і інших жорстоких, нелюдських чи принижуючих гідність видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua.
- Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними чи організаціями між міжнародними організаціями від 21.03.1986 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Статут Ради Європи від 05.05.1949 р. URL:// zakon.rada.gov.ua.
- Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. // URL: http://zakon.rada.gov.ua.
- Заключний акт Наради з безпеки і співробітництва в Європі від 01.08.1975 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Європейська хартія місцевого самоврядування від 15.10.1985 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Регламент Європейського Суду з прав людини, прийнятий у Страсбурзі 01.11.2003 р. // URL: http://zakon.rada.gov.ua.
- Статут Міжнародного трибуналу по Югославії від 25.05.1993 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Статут Співдружності Незалежних Держав від 22.01.1993 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Угода про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 14.06.1994 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Конституція України від 28.06.1996 р. URL: http:// www.zakon.rada.gov.ua.
- Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.
- Про правонаступництво України: Закон України від 12.09.1991 р. URL: http:// zakon.rada.gov.ua.

	• Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. // URL: http://zakon.rada.gov.ua.• Про дипломатичну службу України: Закон України від 20.09.2001 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua.• Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua.• Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua.• Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua.• Консульський статут України : Указ Президента України від 02.04.1994 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua.